

Lausuntojen sekä kannanottojen lyhennelmät ja vastineet

Jorvi

Asemakaavan muutos

Osa korttelia 64001

Liittyy kaupunkisuunnittelulautakunnan 31.3.2021 MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville hyväksymään asemakaavan muutokseen, piirustusnumero 7358.

Nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 19.4.–18.5.2021.

Kaavan hyväksymispäätöksestä ovat pyytäneet tiedon seuraavat lausunnonantajat:

nro 1.

Espoon kaupunki
Y-tunnus 0101263–6

Kaupunkisuunnittelukeskus
Asemakaavoituksen palvelualue
Käyntiosoite: Tekniikantie 15
Postiosoite: PL 43, 02070 Espoon kaupunki

Antti Uusitupa, Kati Vuorinen, Annika Tuominen

etunimi.sukunimi@espoo.fi

Lausuntojen ja kannanottojen lyhennelmät ja vastineet

1. Caruna Espoo Oy

Päivämäärä 11.5.
Lausunnon antaja Ilari Kemppi, Rejlers Finland Oy (valtakirjalla)

Kaavamuutosalueilla sijaitsee nykyistä sähköverkkoa liitteen mukaisesti.

Sähkön käyttö alueella nousee uuden kaavan myötä.

Mahdolliset tarvittavat johto- ja muuntamosiirrot tehdään Caruna Espoon toimesta ja siirtokustannuksista vastaa siirron tilaaja. Siirrot edellyttävät, että komponenteille järjestyy uusi pysyvä sijainti.

Meillä ei ole muuta huomautettavaa kaavaehdotuksesta.

Vastine:

Asemakaavaratkaisuuun liittyy määräys, jonka mukaisesti rakentamiseen ryhtyvän on selvitettävä maanalaisten johtojen sijainti ja huomioitava ne suunnitelussa tai sovittava johtojen siirrosta omistajan kanssa.

Muilta osin merkitään tiedoksi.

2. Espoon kaupunginmuseo

Päivämäärä 28.5.2021
Lausunnon antaja Riitta Kela, Tryggve Gestrin

Jorvin sairaalan rakennuksista on laadittu rakennushistoriallinen selvitys. Selvitys ei sisällä arvotusosiota. Jorvin sairaala oli valmistuessaan vuonna 1976 Suomen suurin paikallissairaala ja yksi maan kymmenestä suurimmasta sairaalasta. Kyse on aikansa johtavan sairaalasuunnittelutoimiston yhdestä keskeisimmästä suunnittelutyöstä. Luonteva ja tehokas laitosrakennus edustaa toiminnallisesti aikansa sairaalarakentamisen korkeinta tasoa Suomessa.

Rakennushistoriaselvityksen tietojen perusteella on perusteltua merkitä Jorvin sairaalan päärakennus sr-merkinnällä sen kulttuurihistoriallisen ja rakennustaiteellisen merkityksensä johdosta. Suojelu kohdistuisi päärakennuksen ulkohahmoon, sen jalustarakennukseen ja kolmeen torniin. Ajorampilla on päärakennuksen aseman korostajana keskeinen rooli. Uudisrakennushankkeessa sitä on esitetty purettavaksi, mitä kaupunginmuseo pitää valitettavana. Toiminnalliselta näkökannalta ratkaisu on kuitenkin ymmärrettävä.

Saapumissuunnan koivukuja on jatkumo kartanovaiheesta, ja se on tarkoitus rakennushankkeessa säästää. Myös koivukuja on asemakaavassa varustettava suojelumerkinnällä.

Mikäli sairaala-alueen asuinrakennuksista ei ole tarkoitus teettää erillistä rakennushistoriaselvitystä kaavan yhteydessä, on syytä kirjata kaavamääräyksen pykäliin maininta siitä, että selvitys on tehtävä, mikäli sille tontin alueelle suunnitellaan muutoksia.

Kaupunginmuseo katsoo, että sairaalakompleksin asemakaavamuutoksen sallima lisärakentaminen tuo sairaalarakentaminen lähemmäs Karvasmäentietä, mikä vaikuttaa varsinkin Karvasmäentien ja Glimsintien liittymän kohdalla maisematilaa sulkevana. Asemakaavaehdotuksessa on pyritty minimoimaan lisärakentamisen vaikutuksia mahdollisimman hyvin. Rakentaminen jatkaa Jorvin entisen kartanon pihapiirin alueen sairaalarakentamisen kehitystä, joka on ollut käynnissä jo puolen vuosisadan ajan.

Vastine:

Jorvin sairaala-alueesta on teetetty rakennushistoriallinen selvitys, jonka sisällön määrittelyyn ja työn ohjaukseen kaupunkisuunnittelukeskuksen ja kaupunginmuseon asiantuntijat ovat osallistuneet. Selvityksen ja muista lähteistä saatujen tietojen perusteella Jorvin alueen merkitys Espoon ja Suomen modernien sairaala-alueiden joukossa tiedostetaan.

Sairaaloimintojen edellytyksenä olevat laajat tilat ja kookkaat rakennukset näkyvät väistämättä maisemassa. Nykyaikaisen talotekniikan ja nykyaikaisten sairaaloimintojen vaatimien tilantarpeiden myötä uudet sairaalarakennukset ovat suhteessa vielä suurempia kuin aiempina vuosikymmeninä rakennetut. Alueelle suunniteltava rakentaminen näkyy väistämättä etenkin lähimaisemassa, mutta sairaalasuunnittelua on asemakaavahankkeen aikana ohjattu ja asemakaavamerkinnot ja määräykset laadittu pyrkien minimoimaan haitallisia vaikutuksia ympäristöön.

Jorvin ns. kantasairaalan eli alkuperäisen kolmen tornin ja niiden jalustaosan säilyttämisestä ja tarpeesta asemakaavan suojelumerkintään on käyty neuvottelua HUS:n sekä Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen ja kaupunginmuseon välillä. Rakentamisajalle tyypillisten teknisten ratkaisujen, rakennusten huonon kunnon ja tilojen heikon soveltuvuuden nykyaikaiseen sairaaloimintaan perusteella on päädytty yhdessä siihen, ettei rakennuksia voida kohtuudella edellyttää suojeltaviksi. Asemakaavaratkaisu ei kuitenkaan ole ristiriidassa rakennusten säilyttämisen kanssa eikä rakennusten purkamista tällä hetkellä ole suunnitteilla.

Jorvin alueen itäosassa sijaitsevaan asuntoalueen osalta asemakaavaratkaisu on toteava, eikä alueeseen kohdistu suunnitelmia tai asemakaavan edellyttämiä toimenpiteitä. Alueen rakennusten mahdolliset rakennustaiteelliset arvot

Kommentoitu [A1]: Mielestäni vastine on hyvä näin.

Kommentoitu [A2]:

voidaan selvittää tulevaisuudessa, jos ilmenee tarve muuttaa asemakaavaa jonkin uusien suunnitelmien toteuttamiseksi tälle alueelle.

Sairaala-alueen saapumissuuntaan Karvasmäentieltä päin merkitään asemakaavakartalle istutettavat/säilytettävät puurivit kannanotossa esitetyn mukaisesti.

3. Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Päivämäärä 12.5.2021
Lausunnon antaja Mika Nykänen

HSL kokee Jorvin sairaala-alueen nykyiset järjestelyt joukkoliikenteen toimintaedellytysten kannalta toimiviksi. Näin ollen joukkoliikenteen päätepysäkin sekä siihen liittyvien oheistoimintojen säilyminen nykyisellään on hyvä ratkaisu.

Jorvin ja Espoon sairaalan joukko-, taksi- ja asiointiliikenteen kannalta on ensiarvoisen, että jokaiselle liikennemuodolle osoitetaan selkeästi oma paikkansa sairaala-alueella ja niiden käyttöä valvotaan riittävästi.

Rakentamisen aikaiset järjestelyt rakentamisen ja sen vaatiman logistiikan osalta tulee toimia siten, että rakentaminen ei häiritse matkustajien ottamista, jättämistä eikä bussien pysäköintiä niille varatuilla pikapysäköintipaikoilla.

Vastine:

Uuden osastorakennuksen suunnittelun yhteydessä Jorvin sairaalan saapuvan liikenteen järjestelyjä on tutkittu tarkemmin ja suunniteltu uuden pääsisäänkäynnin yhteyteen eri käyttäjäryhmille saattopaikkoja sekä erikseen takseille pysähdyspaikat. Jatkosuunnittelussa huomioidaan joukkoliikenteen, taksiliikenteen ja asiointiliikenteen tarpeet.

Muilta osin merkitään tiedoksi.

4. Kauniaisten kaupunki

Päivämäärä 21.5.2021
Lausunnon antaja Nina Forsberg

Yhdyskuntavaliokunta lausuu, että Kauniaisten kaupungilla ei ole huomautettavaa Jorvin asemakaavan (alue 630205) muutosehdotukseen. Lisäksi valiokunta lähettää asian edelleen tiedoksi KH:lle.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

5. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Päivämäärä 25.5.2021
Lausunnon antaja Elina Kuusisto, Brita Dahlqvist-Solin

Kaavakartassa olevalla määräyksellä uuden sairaalarakennuksen julkisivun äänenieristävyydeksi tulee 32 dB, vaikka melutasot eivät sitä meluselvityksen mukaan vaatisi. Määräys on hyvä, sillä se varmistaa sen, että varavoimalaitoksen käytön aikana melutasot eivät ylitä sisätiloissa ohjearvoja. Meluselvitystä tiukemman määräyksen perustelut on hyvä tuoda esiin kaavaselostuksessa. Tarvittava ja haluttu julkisivun äänenieristävyydeksi tulee merkitä selkeästi niille rakennusaloille, joiden julkisivuja määräys koskee.

Melulaskennoissa ei ole huomioitu Karvasmäentieltä sairaalaan vievää tietä. Yhteydellä voi olla vaikutusta toimintojen sijoittamiseen alueella. Meluselvitystä tulee tarkentaa ajoyhteyden osalta ja huomioida selvityksen tulokset tarvittaessa kaavaratkaisussa.

Kaavamuutosalue sijaitsee Glimsinjoen/Espoonjoen arvokkaan virtavesikohteen valuma-alueella. Kaavamääräysten mukaan hulevesien viivytysvelvoite (altaiden mitoitus ja tyhjentyminen) ja muut esitetyt hulevesien käsittelyvelvoitteet koskevat myös rakentamisen aikaisia hulevesiä. Viivyttäminen parantaa näiden valumavesien laatua, mutta ei poissulje hienojakoisen kiintoaineksen kulkeutumista läheisiin vesistöihin. Rakentamisen aikaisten hule- ja työmaavesien käsittelyn on oltava sellaista, ettei niistä missään tilanteissa, esimerkiksi rankkasateilla, aiheudu samentumisvaikutusta Glimsinjoessa. Kaavan yleismääräyksiä tulee tarkentaa tällaisella velvoitteella.

Kaavaselostuksen mukaan: Mahdollisesti pilaantuneiden maaperän osien saastuneisuus tulee selvittää ja maaperä tarvittaessa puhdistaa ennen alueelle rakentamista. Lisäksi on annettu määräys: Ennen rakentamista on selvitettävä korttelialueen

maaperän pilaantuneisuus. Tarvittaessa maa-alue on puhdistettava rakentamiseen sopivaksi.

Kaava-aineistosta ei käy ilmi mihin kaavaselostuksen teksti tai annettu määräys perustuvat. Onko syytä epäillä alueella maaperän pilaantuneisuutta? Lisäksi jää epäselväksi onko koko kaava-aluetta koskeva yleismääräys tarpeen, vai onko tarpeen kohdentaa selvitystarvetta tarkemmin kaava-alueella. Määräys ei nyt perustu riittäviin selvityksiin, ja asiaa tulee siksi vähintään avata tarkemmin kaavaselostukseen.

Kaava-aineistosta ei käy riittävästi ilmi sairaalan rakennuskannan mahdolliset rakennus- ja kulttuurihistorialliset arvot. Maisemallisen tarkastelun perusteella uudisrakentaminen ei aiheuta varsinaisia maisemavaurioita ja sen näkyvyys maisemassa on varsin maltillinen, eikä sinällään muuta arvokkaan maiseman ominaispiirteitä sijoituksessaan olemassa olevaan sairaalarakennusten muodostamaan rakenteeseen.

Vanhin sairaalarakentaminen on kytkeytynyt uudempaan rakentamiseen luontevalla tavalla. Laajennuksista huolimatta sairaalan päärakennuksen hahmo - jalusta ja tornit - on selkeästi havaittavissa, mikä puoltaa niiden säilymisen turvaamista. Inventoinnin perusteella sairaala on yksi Koivulan päätöistä ja se edustaa aikakautensa toiminnallisen sairaalarakentamisen korkeinta tasoa Suomessa, mikä lisää sairaalan rakennus- ja arkkitehtuurihistoriallista merkitystä. Inventoinnin perusteella yksi sairaala-alueen keskeinen ominaispiirre vaikuttaa olevan johdonmukainen täydennysrakentaminen.

Kaavassa on osoitettu sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialueelle asumista 12 000 k-m². Kaavaselostukseen on tarpeen perustella, miksi asuminen sijoittuu YS-korttelialueelle, eikä pääkäyttötarkoitukseltaan asumiseen.

Kaavaselostukseen on hyvä korjata, että seututie 110 on muuttunut kaupungin kaduksi vuonna 2020.

Vastine:

Alueelle on laadittu uusi laajempi meluselvitys, joka kattaa koko kaava-alueen. Meluselvityksen tulosten perusteella meluntorjuntaa koskevia määräyksiä on tarkennettu ehdotusvaiheesta.

Rakennusten ääneneristävyyttä kuvaava aaltoviiva on poistettu, sillä uuden selvityksen mukaan keskiäänitasot eivät vaadi rakennusten rakenteilta normaalia suurempaa ääneneristävyyttä. Asemakaavassa määrätään kuitenkin, että rakennusten ulkoseinien, ikkunoiden ja muiden rakenteiden tulee olla sellaisia, että sisätilojen melutason ohjearvot eivät ylity. Määräyksellä huomioidaan esimerkiksi poikkeustilanteessa melua aiheuttava varavoimakone ja siihen liittyvät epätarkkuudet melumallissa. Haettaessa rakennuslupaa, tulee esittää meluselvitys, jolla osoitetaan, etteivät ohjearvot ylity.

Melulaskennoissa ei ole huomioitu Karvasmäentieltä sairaalaan vievää tontin sisäistä ajoyhteyttä, koska sillä ei katsota olevan merkittäviä vaikutuksia alueen melutilanteeseen. Sairaala-alueen ajoyhteyttä käyttää linja-autojen lisäksi pääasiassa sairaalan saattoliikenne sekä osa pysäköintilaitokseen menijöistä. Karvasmäentiellä on Turuntien suunnasta saavuttaessa rampit suoraan pysäköintilaitokseen, joten arviolta huomattava osa pysäköintiliikenteestä ei suuntaudu nyt kyseessä olevalle ajoyhteydelle. Myös nopeusrajoitus on alhainen (30 km/h) ja suunniteltu leikkipiha sijoittuu melko etäälle. Kaavassa määrätään, että leikki- ja oleskelualueet tulee sijoittaa siten, ettei ohjearvoja ylitetä.

Hulevesimääräystä on täsmennetty ja rakennuslupavaiheessa tulee esittää työmaa-aikainen hulevesien hallintasuunnitelma. Rakentamisen aikaiset vedet tulee käsitellä niiden laatua parantavalla suodattavalla menetelmällä. Rakentamisen aikaiset hulevedet tulee viivyttää ja käsitellä korttelialueella siten, että tontilta purettava vesi ei heikennä vastaanottavan vesistön vedenlaatua.

Jorvin alueella tiedetään vuosikymmenten aikana sattuneen joitakin tapauksia, joissa öljyä on päässyt vuotamaan laitteista tai säiliöistä. Tiedossa olevat vahingot on selvitetty ja saatettu valvovien viranomaisten tietoon. Asemakaavamääräyksellä korostetaan tarvetta huomioida sekä uudisrakentamisen että erityisesti korvaavan rakentamisen kohdalla sairaala-alueen erityisvaatimukset, jolloin myös maaperän mahdollinen pilaantuneisuus tulee ottaa huomioon. Maaperän mahdollisesta pilaantuneisuudesta on kerrottu tarkemmin selostuksessa.

Suunnitellun uudisrakentamisen maisemallisia vaikutuksia on selvitetty ja niiden perusteella pystytään sanomaan, että myös uusi osastorakennus näkyy maisemassa, mutta muutos Jorvin sairaala-alueen kokonaishahmoon on vähäinen. Lähiympäristössä vaikutus on jo rakennuksen suurten mittojen vuoksi suurempi, mutta asemakaavamääräyksillä ohjataan rakentamisen sovittamista maastoon ja ympäristöön.

Jorvin sairaala-alueesta on laaditun rakennushistoriallisen selvityksen ja muista lähteistä saatujen tietojen perusteella Jorvin alueen merkitys Espoon ja Suomen modernien sairaala-alueiden joukossa tiedostetaan. Jorvin ns. kantasairaalan eli alkuperäisen kolmen tornin ja niiden jalustaosan säilyttämisestä ja tarpeesta asemakaavan suojelumerkintään on käyty neuvottelua HUS:n sekä Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen ja kaupunginmuseon välillä. Rakentamisajalle tyypillisten teknisten ratkaisujen, rakennusten huonon kunnon ja tilojen heikon soveltuvuuden nykyaikaiseen sairaalatoimintaan perusteella on päädytty yhdessä siihen, ettei rakennuksia voida kohtuudella edellyttää suojeltaviksi. Asemakaavaratkaisu ei kuitenkaan ole ristiriidassa rakennusten säilyttämisen kanssa eikä rakennusten purkamista tällä hetkellä ole suunnitteilla.

Sairaala-alueen itäpuolelle sijoittuva asuntoalue on osa Jorvin sairaalakampusta. Tämän alueen osan erottaminen erilliseksi asuinkorttelialueeksi on katsottu ei-tarkoituksenmukaiseksi sekä alueen nykytilanteen että ennustettavissa

olevien tulevaisuuden tarpeiden kannalta. Laadittu kaavaratkaisu erottaa sairaala-alueen rakentamisen (Espoon sairaala, Jorvin sairaala, sairaalakoulu, päiväkotiki ja asuinalue) eri toimintojen ja eri toimijoiden kesken omille rakennusaloilleen, jolloin tulevaisuudessa on mahdollista laatia uusien tarpeiden mukainen asemakaavan muutos koskien vain tiettyä osa-aluetta. Tiedossa ei ole asuinalueeseen kohdistuvia muutostarpeita, joten asemakaavaratkaisu on asuntoalueen osalta toteava. Seututie-teksti on poistettu kaavaselostuksesta.

6. Fortum Power and Heat Oy

Päivämäärä 23.4.2021
Lausunnon antaja Raimo Leino

Fortumilla on isoja kaukolämmön runkolinjoja suunnittelualueen eri puolilla mm. sen itäosassa sekä suunnittelualueen länsi- ja eteläpuolella Karvasmäentiellä. Fortum on valmis tarjoamaan kaukolämpöä kaikille suunnittelualueelle rakennettaville kiinteistöille.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

7. Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos

Päivämäärä 11.5.2021
Lausunnon antaja Karl-Henrik Widbom

Jorvin sairaalan uusi osastorakennus ja sairaalatoimintojen laajentaminen edellyttää rakennuksen varustamista automaattisella sammutuslaitteistolla, jolla on korkeat vesilähdevaatimukset. Asia tulee huomioida kunnallistekniikassa ja vesihuollossa.

Uudet ja olemassa olevat ajoyhteydet ja osoitteet Jorvin sairaalan alueelle ja alueella tulee olla keskenään selkeitä ja loogisia.

Hankesuunnittelun yhteydessä laaditut palotekniset määritykset tulee huomioida hankkeen suunnittelun edetessä.

Vastine:

Uuden osastorakennuksen jatkosuunnittelussa ja sairaala-alueen muiden tulevien rakennussuunnitelmien yhteydessä yksityiskohtaiset vaatimukset neuvotellaan pelastusviranomaisten kanssa.

Muilta osin merkitään tiedoksi.

8. Espoon sivistystoimi

Päivämäärä 19.5.2021
Lausunnon antaja Harri Rinta-aho

Päiväkodin ja Keinumäen koulun saattoliikenne on järjestetty Karvasmäentien eteläliittymästä. Keinumäen koululle johtaa nykytilanteessa toinen ajoyhteys Karvasmäentien kiertoliittymän läheisyydestä jalankulku- ja pyörätietä pitkin. Kaavamuuoksessa tämä reitti on estetty ja esitetty, että yhteys toimii jatkossa ainoastaan jalankulun ja pyöräilyn reittinä. Sivistystoimi esittää, että liikennesuunnitelmaa kehitetään siten, että saattoliikenteestä ei muodostu umpiperää ja taksiliikenne voi kulkea suunnitelmassa pyöräliikenteelle esitetyn tien kohdalta takaisin liikenneympyrään kuten nykyinkin. Kevyen liikenteen ja autoliikenteen reitit tulisi kuitenkin erottaa toisistaan. Päiväkodin saattoliikenteen sujuvuutta helpottaisi myös erillinen poistumisreitti.

Koulu käyttää opetuksessaan rakennuksen eteläpuolella olevaa metsäaluetta, joka toivotaan säästettäväksi jatkossakin. Suunnitelmissa on huomioitava, että koulun leikialuetta käytetään myös sairaalan puolelta. Koulun pelikenttä on suunnitelmissa siirretty alueelle, jossa nyt sijaitsee pysäköintialue. Muutos parantaa kentän valvottavuutta ja estää suoran näköyhteyden sairaalarakennuksesta.

Väestön kasvaessa sairaalakoulupaikkojen tarve tulee kasvamaan. Koululle tulee varata mahdollisuus laajentaa toimintaansa tulevaisuudessa.

Suunnitelmiin sisältyy pysäköintipaikkojen siirto nykyäärillä. Esitetty uusi paikka on toimiva. Sivistystoimi pyytää lisäämään koulun pysäköintipaikkojen määrää kahdella, jotta niiden määrä vastaisi paremmin henkilöstön tarvetta.

Vastine:

Sairaala-alueen suunnittelun yhteydessä on tutkittu koulun saattoreitti ja saattoliikenteen kääntöpaikan toteuttaminen koulun eteläpuolelle. Ratkaisu huomioi saattoliikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden sairaala-alueen suunnittelun kehittämisen.

Koululle osoitettu rakennusoikeus mahdollistaa koulurakennuksen vähäisen laajentamisen, mutta koulurakennuksen tontin koko rajaa laajentamismahdollisuuksia.

Koulun eteläpuolella oleva metsä säilyy asemakaavaratkaisussa osoitetun istutettavan alueen myötä.

Nykyisin koulun käytössä olevat pysäköintipaikat siirretään suunnitelmien mukaisesti toiseen paikkaan, mutta niiden määrä pysyy ennallaan. Pysäköintipaikkojen määrästä on sovittu koulun ja HUS:n kesken ja mahdollisesta lisäpaikkatarpeesta on syytä neuvotella erikseen.

9. Vammaisneuvoston Rakennetaan kaikille -työryhmä

Päivämäärä 31.5.2021
Lausunnon antaja Pirkko Kuusela, Hanne Österberg

Sairaalakokonaisuus Karvasmäessä tulee kasvamaan fyysisesti, joten kasvavien etäisyyksien vuoksi tarvitaan asiakkaan luokse liikkuvia toimintoja ja liikkumisen apuvälineitä.

Palveluiden saavutettavuus tulee todentaa ennen niiden käyttöönottoa. Suunnittelun lähtökohdana tulee olla esteettömyys. Esteettömän reitin tulee olla lyhin ja turvallinen.

Saattoliikennepaikkojen tulee olla mahdollisimman lähellä sisäänkäyntiä ja esteettömästi käytettävissä ympäri vuoden. Liikuntaesteisten saattoliikennepaikkojen tulee olla riittävän suuria ja turvallisia.

Tosiasialliset etäisyydet pysäköintitiloista ja toissijaisista saattopaikoista tulee huomioida. Liikuntaesteisten pysäköintipaikkojen riittävyys tulee arvioida.

Kulku bussiliikenteen pysäkkialueelta pääsisäänkäynnille on pitkä ja korkeuseroa muodostuu peräti viisi metriä. Myös kulut Turuntien bussipysäkeiltä tulee suunnitella sujuviksi ja esteettömiksi.

Karvasmäentien toinen liittymä päiväkodin ym. sisäänajoineen on ruuhkainen ja sen käyttö aiheuttaa turvallisuusriskejä.

Tupakkapaikan sijaintia tulee tarkastella uudelleen ja sijoittaa se riittävän kauas.

Havainnekuivissa sisätiloissa ei ole riittäviä kontrasteja. Myös häikäisyyn on kiinnitettävä huomiota.

Kalustus tulee suunnitella kaikille käyttäjille sopivaksi ja helposti muunneltavaksi.

Sairaalan kulkureitit tulee suunnitella ymmärrettäviksi ja vanhanaikaisia lattiassa olevien värillisten viivojen seuraamista paremmiksi.

Rakennetaan kaikille -työryhmä haluaa nähdä ja kommentoida kaluste- ja opaste-suunnitelmat ennen niiden valmistuttua.

Vastine:

Asemakaavalla ratkaistaan alueen tuleva käyttö eli mitä säilytetään, mitä saa rakentaa, mihin ja millä tavalla. Kaavassa osoitetaan myös esimerkiksi rakennusten sijainti, koko ja käyttötarkoitus. Monet ratkaisut tehdään jatkosuunniteluvaiheessa asemakaavan saatua lainvoiman.

Uuden osastorakennuksen suunnittelu on edennyt asemakaavan muutoksen aikana siten, että suunnittelu on edistynyt tarkempiin vaiheisiin kaavan rinnalla. Kaavahankkeen aikana esitellyt aineistot ovat olleet kunkin suunnitteluvaiheen mukaisia luonnoksia.

Jorvin sairaalan tapauksessa lähtökohtana on olemassa oleva tilanne ja useiden vuosikymmenten aikana rakentunut sairaalakampus, jota kehitetään laajentamalla sairaalatiiloja. Maastonmuodoista, tilan rajallisuudesta sekä muista reunaehdoista johtuen suunnittelutehtävä on erittäin vaativa.

Yhteydet sairaalaan toteutetaan tarvittaessa parannettujen katuliittymien kautta sekä bussipysäkeiltä ja pysäköintitiloista eteenpäin esteettöminä.

Vammaisneuvoston ja sen rakennetaan kaikille -työryhmän kannanotossa esitetyt yksityiskohtaiset suunnitteluohjeet sekä toiveet erikoissuunnitelmien kommentointimahdollisuuksista on välitetty HUS:n suunnitteluorganisaatiolle sairaalasuunnittelussa huomioitaviksi.